

PROJEKTAS „Pagrindinio ugdymo pirmojo koncentro (5–8 kl.) mokinių esminių kompetencijų ugdymas“ MOKINIUI IR MOKYTOJUI

2012

Projekto paskirtis – rasti veiksmingų būdų, kaip ugdyti ir vertinti 5–8 klasių mokinių mokėjimo mokytis, komunikavimo gimtąja kalba ir gamtamoklinę kompetencijas, parengti tam reikalingas mokymo ir vertinimo priemones.

Mokykloje įgiję bendrųjų ir dalykinių kompetencijų pagrindus jauni žmonės gebės:

- išvelgti mokymosi prasmę dabar ir ateityje;
- apgalvotai priimti sprendimus;
- lanksčiai ir kūrybiškai veikti sparčiai kintančiame pasaulyje;
- pasirūpinti savimi ir kitais;
- saugiai ir atsakingai elgtis aplinkoje.

Daugiau informacijos apie projektą, jo rezultatus ir sukurtus produktus rasite projekto interneto svetainėje <http://mokomes5-8.pedagogika.lt/>

Projektas

„Pagrindinio ugdymo pirmojo koncentro (5–8 kl.) mokinių esminių kompetencijų ugdymas“

2012 m. vasario 20 d.

Prisijungti

Ieškoti..

Naujienos
Apie projektą
Projekto veiklos
Projekto mokyklos
Registracija | seminarus
Parengti konsultantai
Biblioteka
Galerija
Verta apsilankyti
Forumas
Užsisakyti naujienas
Kontaktai

Naujienos

- 2011-11-29 [Projekto darbuotojai susitiko su Makedonijos delegacija](#)
- 2011-11-11 [Projektas dalyvavo parodoje „Mokvykla 2011“](#)
- 2011-07-14 [Parodoje „Mokvykla 2011“ bus pristatomi projekte rengiami skaitmeniniai mokymosi objektai ir kompetencijų ugdymo metodikos leidinys](#)
- 2011-07-14 [Parengti ir išleisti vadovėlių komplekto „Pažink“ fragmentai 7 ir 8 klasėms](#)
- 2011-07-08 [Pagal IGMK vadovėlių komplekto fragmentą „Pažink“ Mažeikių rajono Sedos Vytauto Maternio gimnazijoje vyko projektas „Sėdos ežero tvrimas“](#)
- 2011-05-24 [Projekto mokyklose išbandoma IGMK 7 kl. vadovėlio dalis](#)
- 2011-03-28 [Ivyko seminaras-konsultacija „Integruotas gamtos mokslų kursas 7–8 klasei. Idėjos ir jų įgyvendinimas“](#)
- 2011-03-17 [Ivyko seminaras-konsultacija „Integruotas gamtos mokslų kursas 7–8 klasei. Idėjos ir jų įgyvendinimas“](#)
- 2010-12-28 [Išbandyti kuriamos lietuvių kalbos svetainės leistuvai](#)
- 2010-12-15 [Parengta „Vadovėlių \(vadovėlių komplektu\) medžiagos tinkamumo kompetencijoms ugdyti tvrimo ataskaita](#)

Projekte dalyvavo 10 mokyklų

Kiekvienoje mokykloje susikūrė komanda, kurią sudarė lietuvių kalbos, biologijos, fizikos, chemijos mokytojai ir mokyklos vadovas. Mokytojai bendradarbiaudami tarpusavyje ir su mokiniais ieškojo būdų, kaip tirti, apmąstyti, tobulinti mokymą ir mokymąsi. Patirtis buvo aprašoma, fotografuojama, filmuojama.

Alytaus Panemunės pagrindinė mokykla –

www.panemune.alytus.lm.lt

Kauno Kazio Griniaus pagrindinė mokykla –

www.kgm.lt

Klaipėdos Martyno Mažvydo progimnazija

www.mazvydas.ku.lt

Marijampolės Petro Armino

pagrindinė mokykla –

www.armino.marijampole.lm.lt

Panevėžio „Vyturio“ progimnazija –

www.vyturio.panevezys.lm.lt

Šiaulių Jovaro progimnazija – www.jovaras.com

Tauragės Jovarų pagrindinė mokykla –

www.jovarai.taurage.lm.lt

Mažeikių r. Sedos Vytauto Mačernio gimnazija –

www.sedos-gimnazija.ten.lt

Visagino „Verdenės“ gimnazija –

<http://verdene.dkd.lt>

Vilniaus Senvagės gimnazija –

www.senvages.vilnius.lm.lt

Mokymuose dalyvavo

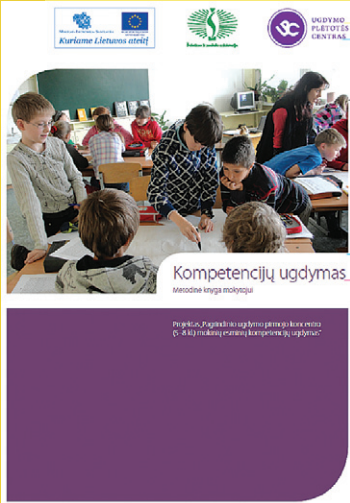
apie 500 pedagogų,
parengta 60 kompetencijų
ugdymo švietimo
konsultantų.

Seminarų dalyviai svarstė šiuolaikinio ugdymo tikslus, nagrinėjo kompetencijų ugdymo ypatumus, bendruomenės vaidmenį įgyvendinant pokyčius. Mokytojai kūrė pamokų scenarijus, stebėjo vieni kitų pamokas, dalijosi patirtimi. Jiems mokytis padėjo Lietuvos ir Didžiosios Britanijos ekspertai.

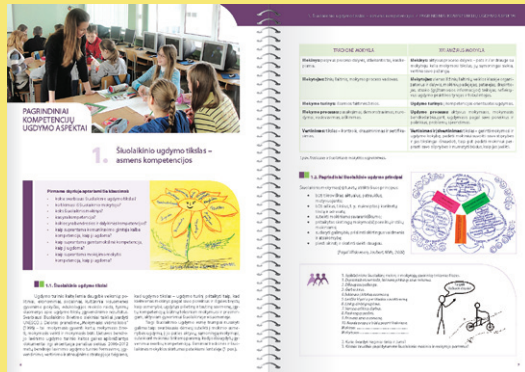

Leidiny

„Kompetencijų ugdymas. Mokytojo knyga“

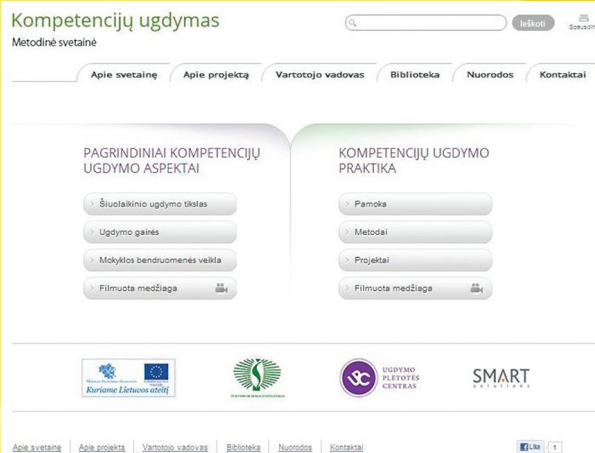
Knygoje glaustai aptariami šiuolaikinio mokyimo ir mokymosi aspektai, pateikiama projekto mokyklų gerosios patirties pavyzdžių: pamokų, projektų, metodų taikymo, mokinių darbų ir kt., taip pat nuorodų į teorinę ir metodinę literatūrą, interneto išteklius.

Metodinė interneto svetainė mokytojams

www.ugdome.lt/kompetencijos5-8

Interneto svetainėje pateikiama ne tik spausdintinio leidinio metodinė medžiaga, bet ir filmuotų pamokų, projektinių darbų, metodų taikymo pavyzdžių, vadovų pasakojimų apie mokyklos bendruomenės veiklą ugdant mokinių kompetencijas. Svetainėje galima rasti šablonų mokinių darbui pamokoje, mokymąsi ir mokinių darbus iliustruojančių nuotraukų ir kt.

Skaitmeninė biblioteka Literatūros kūriniai 5–8 klasėms

<http://ebiblioteka.mkp.emokykla.lt/>

Skirta kultūrinei ir komunikavimo gimtąja kalba kompetencijoms ugdyti.

Skaitmeninėje bibliotekoje skelbiama daugiau kaip 60 lietuvių ir visuotinės literatūros kūrinių 5–8 klasių mokiniams.

Kūriniai pateikiami TXT, PDF, EPUB ir MP3 formatais ir laisvai prieinami internete. Mokiniai galės pasirinkti savo mokymosi stilių geriausiai atitinkantį formatą ir priimtinausias technologijas, socialiniuose tinkluose bendrinti jiems patikusių knygų nuorodas.

Literatūros kūriniai 5-8 klasėms
Skaitmeninė biblioteka

leškoti

Visi kūriniai 5-6 klasės 7-8 klasės

A Jonas Aistis 1 +

B Alis Balbierius 1 +

Jonas Basanavičius 1 +

Jonas Bilūnas 4 +

Kazys Boruta 2 -

Baltaragio mažiūnas, arba Kas dėjosi anuo metu Paudrovės krašte

Jurgio Paketurio Mąjones

XX a., apysaka, melė

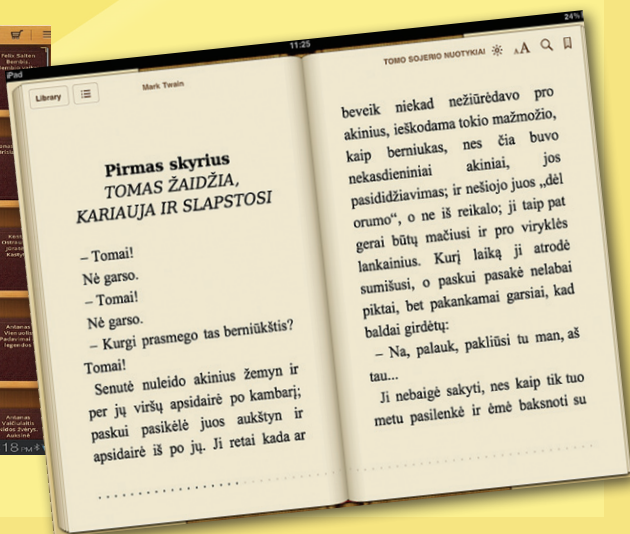
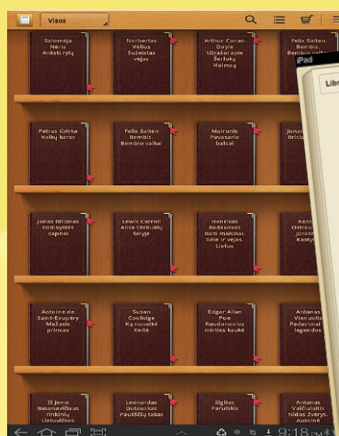
XX a., apysaka, humoras

Pagalba

- Kaip skaityti kūrinius, pateiktus PDF formatu
- Kaip skaityti kūrinius, pateiktus EPUB formatu
- Kaip klausyti kūrinius, pateiktus MP3 formatu
- Kaip skaityti kūrinius, pateiktus TXT formatu

Žymos

poezija (15), humoreska (2), XXI-XXI a. (23), apysaka (13), draugystė (1), XX a. (23), literatūrinė legenda (2), Viniūis (1), santarvė (1), XXI a. (1), romanas (10), praauglėstė (5), dainoms vny ektraščiai (1), literatūrinė knyga (1), literatūrinė (1), XX a. (4)

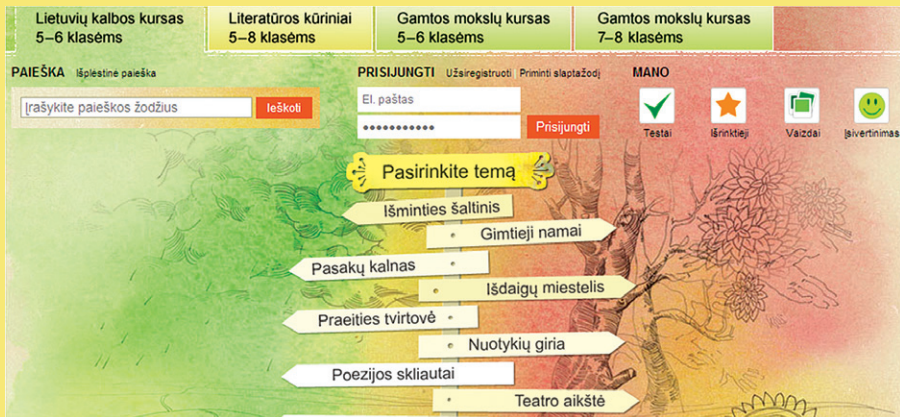

Interneto svetainė

Lietuvių kalbos kursas 5–6 klasėms

<http://lietuviu5-6.mkp.emokykla.lt/>

Skirta komunikavimo gimtąja kalba, kultūrinei, mokėjimo mokytiis ir kitoms kompetencijoms ugdyti.

Mokiniai

kurs pasakojimus, komiksus, aprašymus, leis laikraščius, rengs pristatymus; mokysis žaisdami, klausydamiesi, žiūrėdami filmukus, skaitydami ir rašydami.

Mokytojai

naudodamiesi skaitmenine mokymosi medžiaga kurs mokiniams įdomias, aktualias, į aktyvų mokymąsi įtraukiančias pamokas.

Lietuvių kalbos svetainėje 5–6 klasėms yra 385 mokymosi objektai (10 temų po 6 veiklas: rašau, skaitau, klausau, žiūriu, žaidžiu, kuriu), 200 testų užduočių ir biblioteka. Parengtas svetainės naudotojo vadovas.

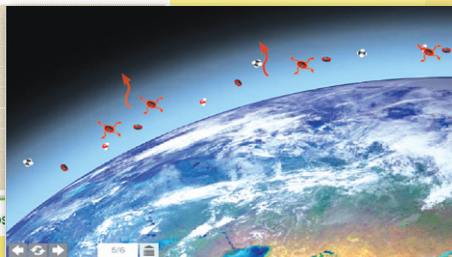

Interneto svetainė Gamtos mokslų kursas 7–8 klasėms

<http://gamta7-8.mkp.emokykla.lt>

Skirta gamtamokslinei ir bendrosioms kompetencijoms ugdyti.

The screenshot shows the course website interface. At the top, there are four tabs for different course levels: 'Lietuvių kalbos kursas 5–6 klasėms', 'Literatūros kūriniai 5–8 klasėms', 'Gamtos mokslų kursas 5–6 klasėms', and 'Gamtos mokslų kursas 7–8 klasėms'. Below the tabs is a navigation bar with 'PAIEŠKA' (Search) and 'PRISIJUNGTI' (Log In) buttons. The 'PAIEŠKA' section has a search box with 'rašykite paieškos žodžius' and a 'ieškoti' button. The 'PRISIJUNGTI' section has fields for 'El. paštas' and a password field, with a 'Prisijungti' button. To the right, there are icons for 'MANO' (My), 'Testai' (Tests), 'Išrinkti' (Selected), 'Valdai' (Manage), and 'Išvertinimas' (Grading). Below the navigation bar, there are tabs for 'Pasirinkite veiklos srį ir MO tipą', 'DEMONSTRACIJOS', 'LABORATORIJŲ', 'TESTAI', 'ŽYNYNAS', and 'UŽDUOČIŲ LAPAI'. A list of topics is shown on the left, including 'Gamtos tyrimai', 'Organizmų sandara ir funkcijos', 'Gyvybės tęstinumas ir įvairovė', 'Organizmas ir aplinka. Biosfera ir žmogus', 'Medžiagų sudėties ir savybių pažinimas', 'Medžiagų kitimai', 'Medžiagų pažinimas ir naudojimas', 'Judėjimo ir jėgų pažinimas', and 'Energijos ir fizikinių procesų pažinimas'. At the bottom, there are icons for 'Dienos mokymosi objektas' and 'Populiariausi mokymosi objektai'.

Mokiniai

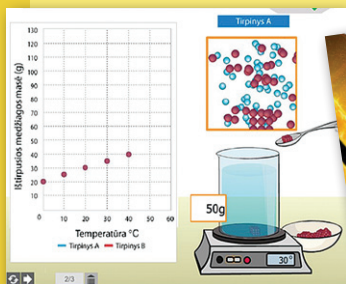
stebės nematomus objektus, ilgai ir akimirką trunkančius gamtos reiškinius; saugiai atliks bandymus, kuriuos sudėtinga atlikti klasėje; atliktas užduotis iš interneto svetainės galės nusiųsti mokytojui elektroniniu paštu.

Mokytojai

parinks mokymosi objektus ir užduotis pagal mokinio mokymosi stilių, pasiekimų lygį, polinkius.

Mokinių tėvai

matys, ko ir kaip mokosi jų vaikai.

Gamtos mokslų kurso 60 temų yra sukurta 180 mokymosi objektų ir 1220 testų užduočių, žinynas. Mokymosi objektai – interaktyvios demonstracijos, tiriamieji darbai – skirti mokytis biologijos, chemijos, fizikos kaip atskirų dalykų ir integruotai, parengtas svetainės naudotojo vadovas.

Leidiny

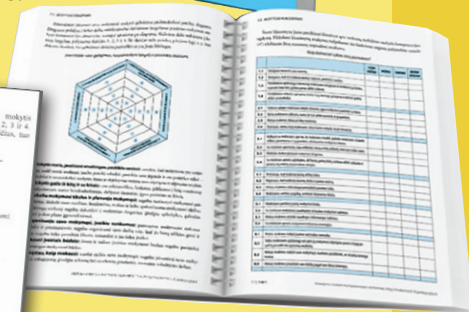
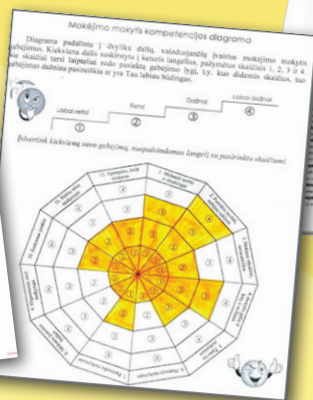
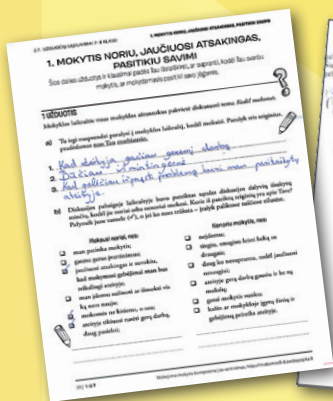
„Mokėjimo mokyti kompetencijos vertinimas“

Leidinį sudaro mokėjimo mokyti kompetencijos vertinimo instrumentas, skirtas 5–8 klasių mokiniams ir mokytojams, ir jo taikymo metodinės rekomendacijos.

Metodinėse rekomendacijose aprašoma mokėjimo mokyti kompetencijos sritys, pažangos lygių požymiai, vertinimo įrankių paskirtis. Pateikiama pavyzdžių, kaip mokytojai galėtų interpretuoti vertinimo informaciją ir panaudoti ją mokinių mokėjimo mokyti kompetencijai ugdyti.

Mokėjimo mokyti kompetencijos vertinimo instrumentą sudaro:

- klausimynai, kompetencijos įsivertinimo diagrama ir užduočių sąsiuviniai mokiniams;
- klausimynas ir kompetencijos įsivertinimo diagrama mokytojams.

Mokėjimo mokyti vertinimas padės mokytojams geriau pažinti mokinius, sustiprins mokytojų ir mokinių bendradarbiavimą.

Mokiniai

mokysis kelti savo mokymosi tikslus, kryptingai stebėti, įsivertinti ir tobulinti savo mokymąsi.

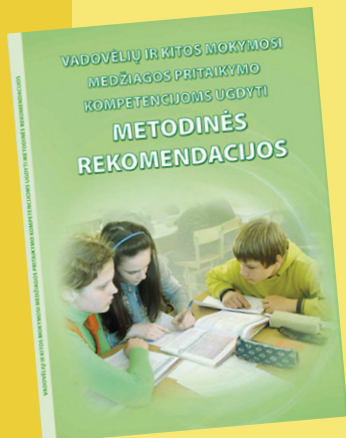
Mokytojai

galės išsiaiškinti, ką mokiniai žino apie mokymąsi, įžvelgti mokymo ir mokymosi problemas, apmąstyti ir tobulinti mokymą.

Leidiny

„Vadovėlių ir kitos mokymosi medžiagos pritaikymo kompetencijoms ugdyti rekomendacijos“

Skirtas vadovėlių autoriams, autorių konsultantams ir vadovėlių vertintojams.

Leidinyje aptariami kompetencijoms ugdyti skirtų vadovėlių rengimo didaktiniai principai. Nagrinėjami užduočių, tekstinės ir vaizdinės medžiagos pateikimo ypatumai. Pateikiama pavyzdžių iš lietuvių kalbos, gamtos mokslų ir matematikos vadovėlių, kaip juos pritaikyti kompetencijoms ugdyti.

1. Kas spinduliuoja labiau?

Tau reikės: 2 vienodų termometrų, arbatinės žvakutės, keraminės plytelės, degtukų, karštos arbatos stiklinės, plastilino. Užsiplikyk arbatos, žvakutę pastatyk ant plytelės ir uždek.

NEAPSIDĖGINKI! Šalia stiklinės ir žvakutės vienu atstumu iš šonų pastatyk termometrus ir plastilinu prilipink prie stalo paviršiaus. Termometrų rodmenis pasižymėk sąsiuvinyje. Po kelių minučių termometrą vėl užfiksok, gautas vertes užsirašyk. Palygink ir nurodę skaitę temperatūra. Papasakok, kaip vyko. Pa-

Skatina tyrinėti.

Moko saugiai elgtis.

Prašo apibendrinti duomenis ir juos pateikti.

The illustration shows a science experiment setup. On a wooden surface, there is a lit candle in a small metal holder. To its right is a glass cup filled with red liquid (tea) and a tea bag. Two identical thermometers are placed on either side of the cup, with their bases resting on the surface. The background is a light blue wall.

Atlikta 5–8 klasių lietuvių (gimtosios) kalbos, gamtamokslinio ir socialinio ugdymo, matematikos vadovėlių tinkamumo kompetencijoms ugdyti analizė. Parengta ataskaita skelbiama <http://mokomes5-8.pedagogika.lt>.

Parengti 25 vadovėlių ir kitos mokymosi medžiagos autorių konsultantai.

Sukurta

„Integruoto gamtos mokslų kurso 7–8 klasėms vadovėlių komplektų koncepcija ir rengimo metodika“

Parengti, išleisti ir išbandyti mokyklose vadovėlio komplekto „Pažink“ skyriai 7 ir 8 klasėms. Komplektą sudaro vadovėlio, pratybų sąsiuvinio ir mokytojo knygos skyriai.

Atlikta užsienio šalių patirties analizė ir integruoto gamtos mokslų kurso 7–8 klasėms įgyvendinimo galimybių Lietuvoje tyrimas. Tyrimų, vadovėlio „Pažink“ medžiaga ir išbandymo ataskaitos, koncepcija ir rekomendacijos skelbiamos <http://mokomes5-8.pedagogika.lt>. Šia medžiaga galės naudotis vadovėlių autoriai, leidėjai, mokytojai ir visi norintieji įgyvendinti integruotą gamtos mokslų kursą 7–8 klasėms.

Bendrojo ugdymo taryba prie Švietimo ir mokslo ministerijos pritarė parengtoms „Integruoto gamtos mokslų kurso 7–8 klasėms įgyvendinimo rekomendacijoms“.

03. Cheminis ryšys

Atomių junginiai
Atomių junginiai yra medžiagos, kuriose atomai yra sujungti cheminiais ryšiais. Atomių junginiai gali būti molekuliniai arba kristaliniai. Molekuliniai junginiai yra sudaryti iš molekulių, o kristaliniai – iš kristalinių tinklelių.

Užduotys
1. Paaiškinkite, kas yra atominis junginys. 2. Paaiškinkite, kaip atominiai junginiai yra susiję su molekuliniais junginiais.

Praktinė užduotis
1. Paaiškinkite, kaip atominiai junginiai yra susiję su molekuliniais junginiais. 2. Paaiškinkite, kaip atominiai junginiai yra susiję su kristaliniais junginiais.

08. Šviesos energija ir...

Atominiai junginiai
Atominiai junginiai yra medžiagos, kuriose atomai yra sujungti cheminiais ryšiais. Atominiai junginiai gali būti molekuliniai arba kristaliniai. Molekuliniai junginiai yra sudaryti iš molekulių, o kristaliniai – iš kristalinių tinklelių.

Užduotys
1. Paaiškinkite, kas yra atominis junginys. 2. Paaiškinkite, kaip atominiai junginiai yra susiję su molekuliniais junginiais.

Praktinė užduotis
1. Paaiškinkite, kaip atominiai junginiai yra susiję su molekuliniais junginiais. 2. Paaiškinkite, kaip atominiai junginiai yra susiję su kristaliniais junginiais.

05. Medžiagų virsmas organizme

Atominiai junginiai
Atominiai junginiai yra medžiagos, kuriose atomai yra sujungti cheminiais ryšiais. Atominiai junginiai gali būti molekuliniai arba kristaliniai. Molekuliniai junginiai yra sudaryti iš molekulių, o kristaliniai – iš kristalinių tinklelių.

Užduotys
1. Paaiškinkite, kas yra atominis junginys. 2. Paaiškinkite, kaip atominiai junginiai yra susiję su molekuliniais junginiais.

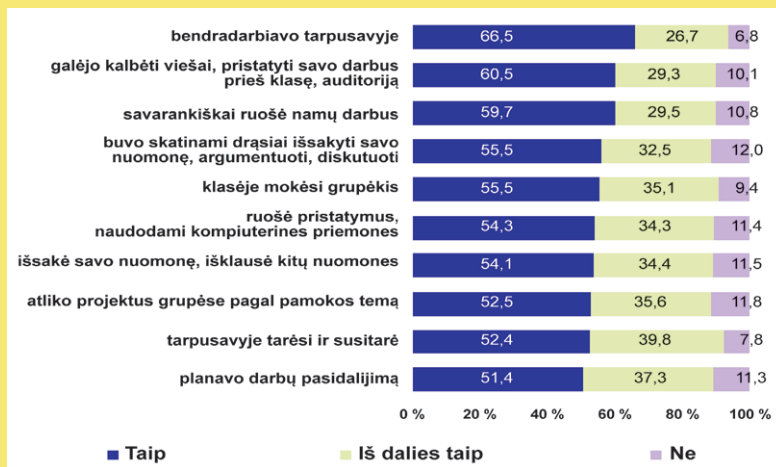
Praktinė užduotis
1. Paaiškinkite, kaip atominiai junginiai yra susiję su molekuliniais junginiais. 2. Paaiškinkite, kaip atominiai junginiai yra susiję su kristaliniais junginiais.

Projekto veiksmingumo tyrimas –

klausimynai mokiniams ir mokytojams, fokusuotųjų grupių diskusijos, interviu su mokyklų vadovais. Įvertintas projekto veiklų poveikis ugdymo procesui projekto klasėse.

Diagrama rodo, kad mokinių *mokymasis* tapo *aktyvesnis* ir *savarankiškesnis*.

Mokinių nuomone, dalyvaudami projekte JIE daugiau:

Apie 50 proc. mokinių teigė, kad tėvai ėmė labiau domėtis jų mokymusi. Daugiau nei 80 proc. mokytojų teigė, kad mokiniai tapo aktyvesni pamokose.

Beveik 98 proc. mokytojų teigė, kad jiems paaikškėjo, kaip ugdyti mokinių mokėjimo mokyti kompetenciją.

Tėvai

Vaikai jautėsi labiau vertinami, jais pasitikima, jie gali pasireikšti.

Mokiniai

Mokytis dabar įdomiau ir lengviau. Mokomės gyvai, o ne „kalame“ iš knygu. Labiau pasitikime savo jėgomis.

Mokytojai

Mokiniai įprato dirbti komandoje, tapo draugiškesni. Stengiamės matyti ne vien dalyką, bet ir mokinį.

Mokyklų vadovai

Pagerėjo mokytojų ir mokinių tarpusavio santykiai. Mokytojai daugiau bendradarbiauja.

Projekto tęstinumas (2012–2015 m.)

Kompetencijų ugdymo metodikos diegimas projekto mokyklose

Į antrąjį projekto etapą bus pakviesta dar 20 mokyklų. Mokymų programos bus pagrįstos pirmajame projekto etape parengta metodine medžiaga ir sukaupta patirtimi. Mokytis padės kompetencijų ugdymo švietimo konsultantai ir projekto darbuotojai. Bus organizuojami seminarai, vyks nuotolinis mokymasis, praktikos stebėjimai ir konsultacijos. Virtualioje mokymosi aplinkoje dalyviai kartu mokysis, dalyvis sukurtą mokomąją medžiagą, turės galimybių dirbti su mokiniais.

Elektroninio ugdymo turinio, skirto kompetencijoms ugdyti, rengimas ir leidyba

Bus sukurtos trys interneto svetainės, skirtos dalykinėms ir bendrosioms kompetencijoms ugdyti: lietuvių kalba 7–8 klasėms, geografija 6–8 klasėms, žmogaus sauga ir sveikatos ugdymas 5–8 klasėms. Virtualioje mokymosi aplinkoje bus sukurtas skaitmeninis instrumentas mokėjimo mokyti kompetencijai vertinti ir įsivertinti. Šis instrumentas sudarys galimybes mokiniui pažinti save kaip besimokantįjį, virtualiame aplanke kaupti mokymosi pasiekimų įrodymus.

Projekto vadovė Ona Vaščenkienė –
ona.vascenkienė@upc.smm.lt,
tel.: (8 5) 275 1716, 8 698 53 602
Projekto mokslinė vadovė
dr. Elena Motiejūnienė –
elena.motiejuniene@upc.smm.lt,
tel. (8 5) 210 9822
Projekto interneto svetainė –
<http://mokomes5-8.pedagogika.lt>

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

Ugdymo plėtotės centras

M. Katkaus g. 44, LT-09217 Vilnius
Tel. (8 5) 275 2362
Faks. (8 5) 272 4315
El. p. centras@upc.smm.lt
Interneto svetainė: <http://www.upc.smm.lt>